

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра історії держави, права та політико-правових учень

Затверджено
на засіданні кафедри історії держави,
права та політико-правових учень
юридичного факультету
Львівський національний університет імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри:
проф. Бойко І.Й. _____

Силабус з вибіркової навчальної дисципліни
«Спортивне право»,
що викладається в межах ОПП «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 081 «Право»

**Силабус курсу «Спортивне право»
2022-2023 навчального року**

Назва курсу	Спортивне право
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців 14,
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра історії держави, права та політико-правових вчень.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 0304 «Право», напрям підготовки: «Право» (081), освітній ступінь: «Бакалавр права»
Викладачі курсу	Ригіна О.М., кандидат юридичних наук, доцент кафедри історії держави, права та політико-правових вчень.
Контактна інформація викладачів	olena.rygina@lnu.edu.ua тел. 095-58-28-292
Консультації по курсу відбуваються	щовівторка, 12.00-14.00 год. (вул. Січових Стрільців, 14,) Також можливі он-лайн консультації: olena.rygina@lnu.edu.ua
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/sportyvne-pravo
Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Спортивне право» слугує для сформування у студентів теоретичних знань зі спортивного права, навичок правильного застосування законів та інших нормативних актів, які регулюють фізкультурно-спортивну діяльність в Україні, для зростання професійного юридичного рівня, рівня правосвідомості та правової культури майбутнього фахівця-правника.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Спортивне право» є вибірковою дисципліною з напряму підготовки «Право» (081) для освітньої програми «Бакалавр права», першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в 7 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою навчальної дисципліни є сформування у студентів теоретичних знань зі спортивного права, навичок правильного застосування законів та інших нормативних актів, які регулюють фізкультурно-спортивну діяльність в Україні. Завдання навчальної дисципліни: <ul style="list-style-type: none"> - вивчити правове регулювання у галузі спортивно-фізкультурної діяльності; - опрацювати нормативно-правові акти, які регулюють правовий статус спортсменів та інших суб'єктів спортивно-фізкультурної діяльності; - опанувати нормативно-правові акти, які регулюють спортивно-фізкультурні відносини, зокрема, щодо підготовки професійних спортсменів, організації спортивних змагань, у сфері спортивної медицини та вирішення спорів у цій сфері
Література для вивчення дисципліни	Апаров А.М. Спортивне право України : навчальний посібник / А.М. Апаров. – К.: Істина, 2012 – 518 Василенко М. Д. Становлення спортивного права в Україні як галузі юридичної науки в контексті розвитку міжнародного спортивного права / М. Д. Василенко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / редкол.: В. В. Завальнюк (голов. ред.) [та ін.]. – Одеса : Видавничий дім "Гельветика", 2017. – Вип. 78. – С. 34-40. Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/9052

	<p>Забара С. Г. Проблеми визначення поняття та предмета спортивного права України / С. Г. Забара // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – №7. – С. 102-105.</p> <p>Заярний О., Куц А. Спортивне право в Україні. Ознаки самостійної галузі»// Газета «Юридичний Вісник України» – № 50 (859), 17-23 грудня 2011 р. Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://juscutum.com/sportivne-pravo-v-ukraini-oznaki-samo/</p> <p>Кампі О., Будкевич Г., Гавришко С. Правові аспекти регулювання праці професійних спортсменів в Україні // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : збірник наукових праць... № 1 (33), 2016 – С.17-23.</p> <p>Саннікова М.В. Спортивне право: до постановки питання про виділення галузі // Державне будівництво та місцеве самоврядування. – Випуск 32 ' 2016 Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://dbms.institute/wp-content/uploads/2017/02/</p> <p>Сенько Г.Г. Історія виникнення та розвитку правового регулювання правопорушень у сфері спорту // Історичний альманах: Зб. Наук. праць. – 2013. - №9 – С.122-125. Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/229/1/istor_almnah_9_2013.pdf#page=122</p> <p>Ющик О.О. Джерела права в контексті визначення галузі спортивного права. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2019. Випуск 58. Т.1. С. 56-60.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості правового регулювання в галузі спорту в Україні - правовий статус суб'єктів спортивних правовідносин - правовий статус спортивних об'єктів, забезпечення безпеки їх експлуатації - правове регулювання організації та проведення спортивних заходів, забезпечення їх безпеки - правове регулювання спортивного судочинства і процедури розгляду спортивних спорів - систему заборон і обмежень у спорті, особливості відповідальності у спорті - питання інтелектуальної власності щодо відео-, аудіо, та інтернет-трансляції спортивних заходів - питання оподаткування в галузі спорту - питання охорони здоров'я спортсменів і боротьби зі вживанням допінгу - питання попередження хуліганства спортивних уболівальників - правове регулювання трудових відносин у спорті <p>Бути здатним:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно користуватися отриманими знаннями і застосовувати їх на практиці <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • складати трудові договори у сфері спортивно-фізкультурної діяльності.

	<ul style="list-style-type: none"> • вирішувати завдання у сфері спортивного судочинства щодо трудових спорів професійних спортсменів та інших суб'єктів спортивно-фізкультурної діяльності, спортивної відповідальності, у т.ч. спортсменів-професіоналів та їх вболівальників, інтелектуальної власності, податкових спорів у сфері спорту тощо.
Ключові слова	Спортивне право, професійний спорт, спортсмен-професіонал, спортивний клуб, трансфер, медичне спортивне право, допінговий контроль, відповідальність у сфері спорту
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Поняття спорту та спортивного права</p> <p>Тема 2. Спортивні правовідносини та суб'єкти спортивних правовідносин</p> <p>Тема 3. Правове регулювання соціальних і трудових відносин у сфері професійного спорту</p> <p>Тема 4. Правове регулювання матеріального забезпечення, фінансових, податкових та цивільних правовідносин в сфері спорту та спортивної діяльності</p> <p>Тема 5. Медичне спортивне право (правове регулювання медицини у спорті)</p> <p>Тема 6. Злочини у сфері спорту та спортивної діяльності</p> <p>Тема 7. Правове регулювання розгляду та вирішення спортивних спорів</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру, письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з адміністративного, трудового, цивільного, фінансового, кримінального права, достатніх для наступного вивчення спортивного права
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	В процесі навчання використовуються наступні методи: <i>лекція</i> (подається фактичний матеріал, висвітлюються положення нормативно-правових актів тощо), <i>проблемний метод</i> (полягає у постановці перед студентами проблем практичного характеру та аналізуються запропоновані студентами способи їх вирішення), <i>інформаційно-пояснювальний метод</i> (надається інформація законодавчого, практичного характеру, статистична інформація тощо. Пояснюється значення окремих нормативно-правових приписів та термінології), <i>метод обговорення дискусійних питань</i> (обговорюються проблеми регулювання спортивних правовідносин, застосування норм чинного законодавства України, судова практика тощо), <i>метод виконання практичних завдань</i> (на підставі сформульованих ситуаційних задач розглядаються практичні аспекти застосування норм права та способи вирішення спорів)
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально-вживаних програм і операційних систем, доступу до мереж Інтранет та Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Кінцева оцінка за залік складається із суми середнього бала за поточний та модульний контроль з дотримання пропорції 50% - 50%.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, схематичних завдань, вирішення кейсів). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання.</p>

	<p>Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття спорту. 2. Історія становлення фізичної культури та спорту (стародавній час, середньовіччя, новий час, новітній час). 3. Теорії зародження фізичної культури та спорту. 4. Спортивне право: поняття, предмет, метод. 5. Джерела спортивного права. 6. Співвідношення спортивного права з іншими галузями права України 7. Поняття спортивних правовідносин. 8. Види та напрями спортивної діяльності. 9. Центральні та місцеві органи влади у сфері управління спортивною діяльністю та їх повноваження 10. Види суб'єктів сфери фізичної культури і спорту. 11. Правовий статус спортсменів. 12. Тренери, судді, лікарі та інші спеціалісти в області фізичної культури та спорту: правовий статус. 13. Професійна спортивна ліга, професійний спортивний клуб, асоціація спортсменів-професіоналів, спортивні функціонери: правовий статус. 14. Професійний спорт у США та в Європі. 15. Правове регулювання праці спортсменів, тренерів, суддів та інших фахівців в галузі фізичної культури і спорту. 16. Правове регулювання переходу спортсмена з одного клубу в інший. 17. Підготовка, підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів у сфері фізичної культури і спорту. 18. Право на заняття педагогічною діяльністю. 19. Соціальні гарантії та соціальний захист спортсменів і працівників фізкультурно-спортивних організацій. 20. Правовий режим фізкультурно-оздоровчих, спортивних та спортивно-технічних об'єктів, правове регулювання їх спорудження та експлуатації. 21. Фінансування фізичної культури та спорту. 22. Спонсорство у спорті і спортивній діяльності. 23. Стягнення податків у сфері спорту і спортивної діяльності. 24. Реклама у спорті. 25. Лотереї та тоталізатори у спорті. 26. Право інтелектуальної власності у спорті та спортивній діяльності. 27. Поняття медичного спортивного права

	<ul style="list-style-type: none"> 28. Поняття спортивної травматології. 29. Методи і речовини заборонені в спорті. 30. Поняття допінгу. 31. Історія боротьби з допінгом. 32. Антидопінгова політика в сучасному світі. 33. Антидопінгове законодавство. 34. Організації, які регулюють застосування допінгу. 35. Наслідки використання допінгу в спорті. 36. Економічні злочини в сфері фізичної культури та спорту. 37. Злочини, пов'язані з організацією та проведенням заборонених видів спорту. 38. Злочини спрямовані на порушення принципу рівності прав людини у спорті. 39. Злочини спрямовані проти суспільного порядку і безпеки громадян під час проведення спортивних змагань. 40. Фізична культура і спорт як чинники профілактики споживання наркотичних речовин, надмірного споживання алкогольних напоїв, токсикоманії та злочинності. 41. Організація і діяльність спортивних арбітражів України. 42. Організація і діяльність Міжнародного спортивного арбітражного суду. 43. Розгляд спортивних спорів в Європейському суді з прав людини.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.